

Z A P I S N I K
sa sedme sjednice Odbora za bezbjednost i odbranu
Skupštine Crne Gore
održane 9. maja 2013. godine

Sjednica je počela u 9 sati i 15 minuta.

Predsjedavao je Mevludin Nuhodžić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Milutin Simović, Radivoje Nikčević, Obrad Mišo Stanišić, Luidž Ljubo Škrelja, Borislav Banović, Suljo Mustafić, Vasilije Lalošević, Velizar Kaluđerović, Zoran Miljanić i savjetnik u Odboru, Slaviša Ščekić.

Sjednici su, po pozivu, prisustvovali: ministarka odbrane, prof. dr Milica Pejanović-Đurišić, zamjenik načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore, pukovnik Zoran Lazarević i v.d. sekretara Ministarstva odbrane, Nada Ulićević.

Shodno ranije podnijetom zahtjevu, sjednici je prisustvovala i predstavница Instituta »Alternativa«, Dina Bajramspahić.

Prije prelaska na utvrđivanje dnevnog reda predsjednik Odbora svim prisutnima čestitao je 9. maj Dan Evrope i Dan pobjede nad fašizmom, a potom je za sjednicu jednoglasno utvrđen sljedeći

D N E V N I R E D:

- 1. IZVJEŠTAJ O RADU MINISTARSTVA ODBRANE U 2012. GODINI**
- 2. IZVJEŠTAJ O STANJU U VOJSCI CRNE GORE ZA 2012. GODINU**
- 3. IZVJEŠTAJ O UČEŠĆU PRIPADNIKA VOJSKE CRNE GORE U MEĐUNARODNIM SNAGAMA, MIROVNIM MISIJAMA I DRUGIM AKTIVNOSTIMA U INOSTRANSTVU U 2012. GODINI**
- 4. TEKUĆA PITANJA**

Prije prelaska na raspravu po tačkama dnevnog reda, predsjednik Odbora je podsjetio na član 6 stav 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane kojim je propisano da su sjednice Odbora po pravilu zatvorene za javnost, a mogu biti i otvorene, odlukom većine prisutnih članova Odbora, u skladu sa zakonom, nakon čega su članovi Odbora jednoglasno donijeli odluku da sedma sjednica bude otvorena za javnost.

Predsjednik Nuhodžić je podsjetio i na dogovor sa prve sjednice Odbora u pogledu audio snimka toka sjednice, koji predlog je jednoglasno podržan.

Potom, predsjednik Odbora je podsjetio da su članovi Odbora, Vasilije Lalošević i Velizar Kaluđerović, podnijeli inicijativu za proširenje dnevnog reda tačkom: Donošenje odluke o kontrolnom saslušanju ministra unutrašnjih poslova, direktora Uprave policije, direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost na okolnost novih momenata iz afere »Listing«, a u svijetlu hapšenja Nasera Keljmandija čije se ime pominjalo u toj aferi. Član Odbora, Vasilije Lalošević u obrazloženju inicijative je podsjetio na Zaključak sa 42. sjednice Odbora, održane 23. decembra 2011. godine, kojim je traženo da nadležni državni organi nastave aktivnosti u cilju što bržeg otkrivanja lica odgovornih u predmetu Listinzi "Keljmendi" i "Šaric", za koji, kako je podsjetio, on i kolege iz Socijalističke narodne partije nisu glasali, jer smatraju da policija ni tužilaštvo nisu učinili ništa što bi dovelo do pomaka u istrazi pomenute afere. U podsjećanju na nedavno hapšenje Nasera Keljmandija, izrazio je stav da bi Odbor od rukovodećih lica Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije i Agencije za nacionalnu bezbjednost trebao zatražiti nove informacije vezano za slučaj »Listing«, kako bi članovi ovog Odbora, a i crnogorska javnost bili informisani o novim okolnostima nakon hapšenja jednog od pomenutih imena u ovom slučaju.

Član Odbora, Obrad Mišo Stanišić je podsjetio na predstojeće sjednice Odbora za bezbjednost i odbranu, na kojima će biti razmatrani godišnji izvještaji Ministarstva unutrašnjih poslova i Agencije za nacionalnu bezbjednost, i istakao da bi te sjednice bile pogodno tlo za dobijanje relevantnih informacija o predmetnom slučaju, nakon kojih bi mogli razmotriti mogućnost održavanja kontrolnog saslušanja ministra unutrašnjih poslova, direktora Uprave policije i direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, ukoliko bude ocijenjeno potrebnim.

Ističući neophodnost vođenja rasprave o ovom veoma važnom pitanju, i napominjući da je ono u jednom periodu u Crnoj Gori izazvalo bezbjednosni vakum, poslanik Lalošević je iznio stav da će on sa kolegom Velizarom Kaluđerovićem podržati predlog poslanika Stanišića ukoliko tražena informacija bude dostavljena u pisanoj formi do sjednice na kojoj će biti razmatran Izvještaj Agencije za nacionalnu bezbjednost, na kojoj bi se, nakon upoznavanja sa informacijom, razmotrili mogućnost zakazivanja kontrolnog saslušanja ministra unutrašnjih poslova, direktora Uprave policije i direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, ako to bude bilo neophodno.

Predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić, podsjetio je na dosadašnju praksu razmatranja inicijativa za zakazivanje kontrolnih saslušanja, u kontekstu kojih se Odbor u najvećem broju slučajeva prvo obraćao relevantnim institucijama sa zahtjevom za informisanje o slučaju, a nakon razmatranja ovih dokumenata članovi Odbora su donosili odluku o daljem postupanju. Potom g. Nuhodžić je predložio da ovaj primjer dobre prakse, koji je uvijek davao rezultate u radu Odbora, bude primijenjen u konkretnom slučaju, da se od ministra unutrašnjih poslova i direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost zatraži informacija o slučaju, o čijem statusu bi se članovi naknadno izjasnili. Članovi Odbora jednoglasno su podržali ovaj predlog.

Nakon uvodnih napomena, članovi Odbora su jednoglasno donijeli odluku da objedine raspravu o tačkama 1. 2. i 3. dnevnog reda.

Prva tačka dnevnog reda: IZVJEŠTAJ O RADU MINISTARSTVA ODBRANE U 2012. GODINI

Druga tačka dnevnog reda: IZVJEŠTAJ O STANJU U VOJSCI CRNE GORE ZA 2012. GODINU

Treća tačka dnevnog reda: IZVJEŠTAJ O UČEŠĆU PRIPADNIKA VOJSKE CRNE GORE U MEĐUNARODNIM SNAGAMA, MIROVNIM MISIJAMA I DRUGIM AKTIVNOSTIMA U INOSTRANSTVU U 2012. GODINI

Na početku rasprave po tačkama dnevnog reda, predsjednik Odbora je podsjetio da je Ministarstvo odbrane Odboru dostavilo Analitički izvještaj s aspekta efektivnosti i efikasnosti utroška sredstava utvrđenih Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu za 2012. godinu, saglasno zaključku sa 39. sjednice Odbora 24. saziva Skupštine Crne Gore održane 22. novembra 2011. godine, o kojem će članovi Odbora imati priliku da diskutuju u okviru predstojeće rasprave.

U uvodnom obraćanju, ministarka odbrane, prof. dr Milica Pejanović Đurišić upoznala je članove Odbora da je Ministarstvo odbrane nastavilo sa sprovođenjem aktivnosti na planu reformi sektora odbrane u skladu sa principima unutrašnje i vanjske politike koju je definisala i sprovodi Vlada Crne Gore. Takođe, istakla je da je Ministarstvo odbrane u 2012. godini ostvarilo intenzivnu saradnju sa međunarodnim organizacijama i zemljama partnerima, i da su tokom protekle godine potpisani planovi bilateralne, vojne i odbrambene saradnje sa 18 zemalja, dok se saradnja sa susjedima odvijala i u okviru niza regionalnih inicijativa. Ministarka je naglasila da je Ministarstvo u proteklom periodu ispunilo sve aktivnosti iz MAP procesa u okviru Drugog godišnjeg nacionalnog programa, koje se odnose na poglavlja II i III, Vojno-odbrambena pitanja i resurse odbrane. Takođe, Ministarstvo je u toku 2012. godine uspješno realizovalo Peti individualni program za partnerstvo i saradnju IPCP, gdje je realizacija planiranih aktivnosti bila na nivou 93%. Nastavljeno je sa reformom sektora bezbjednosti i odbrane kroz stvaranje zakonskih uslova za formiranje Odjeljenja za vojno-obavještajne i bezbjednosne poslove u Ministarstvu odbrane, izradu novog Strategijskog pregleda odbrane, kao i kroz izmjene Zakona o Vojsci. Ministarka je podsjetila i na nastavak rada u Ministarstvu odbrane na izboru i upućivanju kadeta na obrazovanje u prestižnim vojnim visokoškolskim ustanovama u inostranstvu gdje se trenutno na školovanju nalazi 30 kadeta, kao i na nastavak intenzivnih obuka državnih službenika i namještenika zaposlenih u Ministarstvu odbrane, u saradnji sa Upravom za kadrove. Takođe, istakla je da je nastavljen proces modernizacije i opremanje jedinica Vojske novim naoružanjem i opremom, pa je shodno tome poseban akcenat dat projektima digitalizacije radio relejnih sistema, nadzora mora i obale kao i opremanje deklariranih snaga. Pored navedenog, ministarka je istakla da je otpočeta realizacija saradnje sa provajderom vazduhoplovnih usluga u Crnoj Gori koja podrazumijeva opremanje Vazduhoplovnog operativnog centra opremom i programskim paketima za kontrolu i praćenje situacije u vazduhu. Jedan od najznačajnijih projekata iz ove oblasti jeste i projekat nadzora mora, u okviru kojeg je u toku instalacija radarskih sistema i uspostavljanje operativnog centra mornarice koji će omogućiti stalno praćenje stanja u crnogorskim teritorijalnim vodama i epikontinentalnom pojasu, kao i razmjenu informacija sa partnerima. U okviru Programa za demilitarizaciju Crne Gore, MONDEM program, a u cilju stvaranja uslova za sigurno skladištenje ubojnih sredstava, realizovan je projekat rekonstrukcije dva objekta u skladištu municije „Brezovik“, kroz donaciju

Savezne Republike Njemačke. U okviru ovog programa u protekloj godini unušteno je sedam stotina tona ubojnih sredstava čime su, kako je ministarka istakla, značajno smanjene bezbjednosne prijetnje u Crnoj Gori. Ministarka je istakla da Crna Gora u izvještajnom periodu, nije bila bezbjednosno ugrožena, te nije postojala potreba za angažovanjem Vojske u izvršavanju mjera najvažnije i prve misije. Međutim, priprema za ispunjenje zadataka koji proističu iz ove misije stalna su obaveza Vojske i toj vrsti pripreme Vojska je bila posvećena tokom godine u punom svom kapacitetu. Podsjetila je da je Vojska dala značajan doprinos uspješnoj zaštiti i spašavanju stanovništva i saniranju posljedica sniježnog nevremena koje je zahvatilo cjelokupnu teritoriju Crne Gore. U prethodnoj godini Ministarstvo odbrane je nastavilo realizaciju procesa poboljšanja egzistencijalnog standarda svih zaposlenih, što je realizovano kroz raspodjelu 11 i raspisivanje konkursa za raspodjelu novih 55 stambenih jedinica. Istaknuto je da je održavanje objekata u vojnim kompleksima vršeno sa težištem na neophodne opravke magacina u kojima se čuvaju vojna oprema, naoružanje i municija, i naglašeno da su i pored učinjenih napora u tom pravcu uslovi za smještaj ljudstva, naoružanja i vojne opreme i dalje vrlo nepovoljni. Ministarka je istakla da je postojeća infrastruktura u vojnim kompleksima stara, te je time i njeno održavanje vrlo složeno i često finansijski neopravdano. U pogledu budžetskih sredstava, raspoloživi resursi su bili na nivou prethodnog izvještajnog perioda i generalno nisu u velikoj mjeri uticali na sprovođenje planiranih aktivnosti, te je realizacija plana rashoda u protekloj godini iznosila oko 36 662 000 eura odnosno oko 97,3%. Obrazlažući Izvještaj o učešću pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu u 2012. godini, ministarka je istakla da je učešće pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama bio jedan od prioriternih zadataka Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore u toku 2012.godine, te da je njegov cilj bio da se stvore uslovi za uspješnu pripremu i bezbjedno angažovanje pojedinaca i jedinica Vojske Crne Gore u mirovnim misijama i operacijama. Tokom 2012. godine Crna Gora je nastavila sa angažovanjem pripadnika Vojske u tri međunarodne misije: "ISAF" misiji u Avganistanu, misiji Ujedinjenih nacija "UNMIL" u Liberiji, i „EU NAVFOR - ATALANTA" u vodama Ardenskog zaliva, pomorska operacija Evropske unije. U protekloj godini izvršene su pripreme za učešće petog, šestog i sedmog kontigenta za učešće u misiji „ISAF". U protekloj godini se javila potreba modifikovanja načina učešća sedmog crnogorskog kontigenta u misiji "ISAF" u Avganistanu, koji je bio angažovan na obezbjeđenju baze "Marmal" u gradu Mazar el-Šarif sa smanjenim brojem pripadnika za 33% te je trenutno u toj misiji angažovano 27 u odnosu na prethodno angažovanih 40 pripadnika Vojske Crne Gore. Ministarka je istakla da je zadatak sedmog kontigenta zahtjevniji u odnosu na zadatke prethodnih šest kontigenata i odnosi se na zaštitu snaga u pokretu što zahtijeva povremene izlaske crnogorskih vojnika van baze. Angažovanje crnogorskih kontigenata u misiji „ISAF" proteklo je uz potpunu primjenu pravila angažovanja i definisanih nacionalnih ograničenja. U toku 2012. godine u operaciji „EU NAVFOR-ATALANTA" kroz tri rotacije bila su angažovana četiri pripadnika Vojske Crne Gore na brodovima mornarice Grčke i Italije. Takođe, u toku 2012. godine nastavljeno je i sa angažovanjem crnogorskih oficira u mirovnoj misiji „UNMIL", koji u ovoj misiji obavljaju dužnost vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija.

U raspravi su učestvovali: Mevludin Nuhodžić, Radivoje Nikčević, Obrad Mišo Stanišić, Borislav Banović, Vasilije Lalošević, Velizar Kaluđerović i Zoran Miljanić.

Član Odbora, Radivoje Nikčević, izrazio je zadovoljstvo u pogledu sadržine izvještaja koje je Odboru predstavila ministarka odbrane, i istakao da se u njima jasno vidi posvećenost ljudi zaposlenih u Ministarstvu i Vojsci ispunjenju preuzetih ciljeva u procesu reformi i modernizacije sa istim intezitetom kao i kada je započet taj proces uprkos globalnoj ekonomskoj krizi i nedostatku finansijskih sredstava za kvalitetnim sprovođenjem reformi sektora odbrane. Poslanik Nikčević je apostrofirao značaj uspješne realizacije MONDEM programa, kojim se Crna Gora u proteklom periodu riješavala viškova zastarjelog naoružanja i opreme i doprinijela bezbjednosti svojih građana. Takođe, bitnim je ocijenio i kontinuirano usavršavanje crnogorskih kadeta na prestižnim vojnim visoko-školskim ustanovama u inostranstvu. Poslanika Nikčevića je interesovalo da li nedostatak finansijskih sredstava može usporiti reformu odbrane, podsjećajući da, i uz svu spremnost i posvećenost crnogorskih vojnika koji su bili angažovani za vrijeme vanrednog stanja, ipak se osjetio nedostatak opreme koji je otežao cjelokupnu situaciju u navedenom periodu. Osvrćući se na konstataciju da su vojni objekti u veoma lošem stanju, iznio je prijedlog da se kasarne koje nijesu u upotrebi na lokacijama u Nikšiću preurede i ustupe na korišćenje za studentske domove kako bi se time povećao standard crnogorskih studenata. Takođe, interesovanje poslanika Nikčevića odnosilo se i na planove za dalje učešće u misiji „ISAF“ u Avganistanu, obzirom da su Sjedinjene Američke Države najavile povlačenje do kraja 2014. godine.

Član Odbora, Vasilije Lalošević je izrazio interesovanje da li je u okviru Ministarstva odbrane definisana Vojno-obavještajna služba, i da li ona obavlja obavještajne i kontraobavještajne poslove u okviru Ministarstva. Takođe, njegovo interesovanje odnosilo se i na dinamiku, kao i na izvjesne probleme u sprovođenju neutralizacije viškova ubojnih sredstava kroz Tehnički sporazum i „MONDEM“ program. Osvrćući se na iskustva stečena u okviru posjete Ministarstvu odbrane, a koja se tiču procedura prijema, klasifikacije i čuvanja podataka sa određenim stepenom tajnosti, poslanik Lalošević od ministarke je zatražio odgovor kako je tekla distribucija tih podataka do krajnjih korisnika, i da li je do sada sve teklo po planu i u skladu sa procjenom ugroženosti tih podataka, njihovog skladištenja i kasnijeg uništenja. Istakao je da su planovi odbrane čija je izrada u toku, neophodni kako bi se što spremnije suočili sa problemima sličnim onima koji su zadesili Crnu Goru u toku vanrednog stanja. Komentarišući preusmjerenja iz budžeta Ministarstva odbrane ka drugim ministarstvima usljed pogoršanja makroekonomske situacije, izrazio je interesovanje da li je to bitno uticalo na sprovođenje planiranih aktivnosti.

Poslanik Obrad Mišo Stanišić je ocijenio da je u protekloj godini doprinos Ministarstva odbrane u procesu evroatlantskih integracija bio veliki, iako je bilo suočeno sa umanjnjem finansijskih sredstava o kojima je govorio poslanik Lalošević. Takođe, istakao je i pozitivnim ocijenio posvećenost Ministarstva odbrane unaprijeđenju saradnje sa međunarodnim partnerima i zemljama regiona. Pohvalio je učešće pripadnika Vojske Crne Gore u mirovnim misijama i operacijama u inostranstvu, kao i njihovo predano angažovanje tokom vanrednog stanja. Nepovoljnim je ocijenio starosnu strukturu u Vojsci i izrazio nadanje da će Ministarstvo u budućem periodu posvetiti pažnju ovom pitanju, kako bi Vojska Crne Gore bila što reprezentativnija i na nivou svojih zadataka. Poslanik Stanišić je izrazio interesovanje da li i koliko pripadnika bivšeg Sedmog bataljona danas radi u Ministarstvu odbrane, odnosno Vojsci Crne Gore.

Član Odbora, Borislav Banović je pozitivnim ocijenio izvještaje predstavljene od strane ministarke, i sugerisao neophodnim da u narednom izvještaju o ukupnom stanju u Vojsci Crne Gore bude više riječi o operativnim sposobnostima Vojske, opremljenosti, spremnosti i ukupnoj borbenoj gotovosti. Takođe, zatražio je od ministarke i pukovnika Lazarevića da mu daju komentar ocjena o ukupnom stanju u Vojski preciznije u odnosu na date uopštene rezultate u izvještaju koji je predmet današnje rasprave. Pored navedenog, zatražio je komentar i na to koliko su u Ministarstvu odbrane zadovoljni znanjima koja su crnogorski kadeti stekli u inostranstvu, i da li su ista adekvatno primijenjena u njihovom daljem angažmanu u Vojski Crne Gore.

Član Odbora, Zoran Miljanić izrazio je interesovanje da li postoji procjena ugroženosti pripadnika sedmog crnogorskog kontigenta koji se u ovom trenutku nalaze angažovani u misiji „ISAF“ u Avganistanu, imajući u vidu da su dobili novi zadatak koji podrazumijeva izlazak iz baze koju su do sada obezbjeđivali, pa se samim tim povećava i rizik po naše vojnike. Takođe, interesovalo ga je koji je stepen učešća Ministarstva odbrane u kreiranju nove Komunikacione strategije za prijem Crne Gore u NATO savez. Osvrćući se na činjenicu da se Crna Gora i Ministarstvo odbrane suočavaju sa problemom neutralisanja viškova naoružanja usljed nepostojanja adekvatnog poligona na kojem bi se uništavanje vršilo, zatražio je od ministarke odgovor da li postoji mogućnost izgradnje takvog jednog poligona u skorije vrijeme.

Poslanik Velizar Kaluđerović je izrazio interesovanje za iznos prosječne zarade u 2012. godini na nivou Ministarstva odbrane, kao i posebno za pripadnike Vojske Crne Gore. Takođe, zatražio je odgovor o tome koliko sredstava je Ministarstvo bilo dužno da isplati licima zaposlenim u Vojski Crne Gore na osnovu presude Vrhovnog suda Crne Gore od 25. novembra 2011. godine, a u vezi sa ostvarenjem prava na naknadu zarade po osnovu rada noću, koji broj lica je bio obuhvaćen ovom presudom i da li su sredstva isplaćena u cjelini.

Predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić, je pohvalio predstavljene izvještaje i izrazio razumijevanje u pogledu problema sa kojim se Ministarstvo odbrane suočava, a tiče se uništavanja viškova naoružanja i nepostojanja adekvatnih lokacija za tu svrhu. S tim u vezi, pozivajući se na dokument koji je Ministarstvo odbrane Odboru dostavilo 28. februara 2013. godine, u kome se navode količine uništenog naoružanja i vojne opreme, predsjednik je izrazio interesovanje da li Ministarstvo odbrane planira rješavanje viškova naoružanja i putem donacija. Takođe, predsjednika je interesovalo zašto još uvijek Ministarstvo i Vojska nisu dostavili izvještaj koji tretira pitanje efikasnog i integrisanog sistema pomorske bezbjednosti, iako je on definisan zaključkom sa 37. sjednice Odbora 24. saziva. Pored navedenog, predsjednik je izrazio i interesovanje kako i na koji način je regulisana zaštita na radu lica zaposlenih u Ministarstvu i Vojski.

U odgovorima na postavljena pitanja, ministarka Milica Pejanović-Đurišić, istakla je da i pored umanjenih sredstava koja je Ministarstvo odbrane nakon rebalansa budžeta imalo na raspolaganju, uspješno su ostvarene sve planirane aktivnosti i realizovani postavljeni zadaci. Istakla je napore Vlade Crne Gore da Ministarstvu omogući korišćenje sredstava stečenih prodajom vojne opreme, kao i od rentiranja vojnih objekata koji nisu u upotrebi Ministarstva ili Vojske. Ministarka je naglasila da Crne Gora pomno prati razvoj događaja i konsultacija u sjedištu NATO kada je u pitanju budućnost misije „ISAF“ u Avganistanu, i da će zauzeti stav koji u datom momentu bude najpovoljniji za Crnu Goru i

njene pripadnike angažovane u ovoj misiji. Takođe, istakla je da dva mjeseca od promjene načina angažovanja pripadnika sedmog kontigenta u misiji „ISAF“ nije bilo nikakvih problema niti većih rizika, zahvaljujući dobro odrađenoj procjeni rizika, kao i kvalitetnoj obuci koju su pripadnici ovog kontigenta imali sa kolegama iz Republike Hrvatske, sa kojima su i angažovani na istim zadacima. U vezi sa problemom oko uništavanja viškova naoružanja, ministarka je istakla značaj MONDEM programa i tehničkog sporazuma potpisanog sa Vladom Sjedinjenih Američkih Država, i podsjetila da je od 2006. godine do danas, Ministarstvo uspjelo da se riješi oko 60% viškova opredijeljenih za uništenje. Istakla je i to da Ministarstvo teži da pronađe najoptimalnije moguće rješenje koje bi omogućilo bezbjedno uništavanje viškova naoružanja i vojne opreme, a koje ne bi narušilo bezbjednost, kako stanovništva tako ni ekosistema lokacija na kojima bi se uništavanje sprovodilo. Takođe, istakla je da Ministarstvo koristi određena sredstva kako bi se pristupilo i preventivnom uništavanju svih onih ubojnih sredstava za koja se procijeni da predstavljaju određeni rizik u datom trenutku. U odgovoru na pitanje vezano za Odjeljenje za vojno-obavještajne i bezbjednosne poslove, istakla je da je nakon postavljenja načelnika tog Odjeljenja otpočeo izbor kadrova iz Ministarstva i Vojske koji je još u toku, i da teku pripreme za stavljanje ovog Odjeljenja u punu funkciju. Osvrćući se na obuku kadeta u inostranstvu istakla je da je jedan od problema Crne Gore nepostojanje odgovarajućih akademija i visokoškolskih institucija za školovanje kadeta, te se ovaj problem prevazilazi kroz školovanje crnogorskih kadeta u partnerskim zemljama. Ministarka je istakla da crnogorski kadeti dolaze sa visokim znanjem sa takvih akademija, koje kasnije primjenjuju u svom daljem angažmanu u Vojsci Crne Gore, ali je naglasila da je veoma slab odziv mladih ljudi za školovanjem na vojnim akademijama i visokoškolskim institucijama u inostranstvu, i da Ministarstvo radi na pružanju dodatne podrške i podstrijeka mladim ljudima koji bi svoje usavršavanje nastavili u inostranstvu. Ministarka je podsjetila da postoje određeni zaključci Interresorne radne grupe, vezano za integrisani sistem pomorske bezbjednosti, koji još uvijek nijesu zaživjeli, i da su iz Ministarstva već upućivali određene inicijative kako bi se ovo pitanje pokrenulo i što prije riješilo. Takođe, potvrdila je da je evidentan problem starosna struktura pripadnika Vojske Crne Gore, i istakla da u Ministarstvu očekuju da će uz podršku Odbora za bezbjednost i odbranu uspjeti da nađu adekvatan model za rješavanje ovog kao i drugih problema sa kojima su Ministarstvo i Vojska suočeni. Ministarka je uz osvrt na pitanje vezano za postojanje pripadnika Sedmog bataljona u Vojsci Crne Gore, istakla da je za Ministarstvo i Generalštab najbitnije da, na osnovu objektivnog ocjenjivanja pripadnika Vojske, utvrde da li su pojedinci spremni da daju svoj maksimalni doprinos u ostvarenju svih misija i zadataka koje sa sobom nosi poziv vojnog lica, i da pripadnici Vojske Crne Gore budu lica koja će profesionalno obavljati svoje zadatke i zaduženja kako bi doprinijeli ne samo Ministarstvu odbrane i Vojsci, već i svakom građaninu Crne Gore.

Pukovnik Zoran Lazarević je istakao da je pitanje borbene gotovosti veoma zahtjevno i da na proces izgradnje borbene gotovosti utiče mnogo činilaca kao što su kvalitetan i pravovremen odabir kadra na svim pozicijama u Vojsci, kvalitetno opremanje pojedinaca i jedinica, i veoma značajan segment, kvalitetna obuka. Takođe, podsjetio je da borbenu gotovost ocjenjuju ministar odbrane i načelnik Generalštaba po ustaljenoj proceduri i Pravilniku koji je za ovu namjenu usvojen, kao i od strane partnera koji kroz program OCC ocjenjuju borbenu gotovost deklariranih jedinica Vojske Crne Gore. Pukovnik Lazarević je istakao da u Vojsci svakodnevno rade na unaprjeđenju izvršavanja

tri osnovne misije i to: odbrane Crne Gore, podrške civilnim institucijama Crne Gore i podrške regionu i svijetu. U osvrtanju na misiju podrške civilnim institucijama Crne Gore, pukovnik je podsjetio na predano angažovanje crnogorskih vojnika za vrijeme vanrednog stanja, koji su svojim doprinosom omogućili da takvo stanje što prije bude prevaziđeno, i da se građanima Crne Gore omogući nesmetano obavljanje svakodnevnih aktivnosti.

V.d. sekretara Ministarstva odbrane, Nada Ulićević, u odgovorima na pitanja istakla je da je Ministarstvo do sada isplatilo sva potraživanja utvrđena pravosnažnim sudskim presudama, a da nije u mogućnosti isplatiti ono što je u toku kod prvostepenih sudova, ili je u toku postupak po žalbi u tim predmetima. Po okončanju navedenih postupaka i pravosnažnosti presuda Ministarstvo odbrane će izvršiti svoje obaveze. Navela je da je do sada po pravosnažnim presudama isplaćeno oko 330.000 eura, a da ukupna isplaćena naknada po ovom osnovu, bez obzira da li je riječ o tužbama pred sudom ili predlozima pred Agencijom za mirno rješavanje sporova, za sada iznosi oko 400.000 eura. U odgovoru na pitanje koje se tiče prosječne zarade, navela je da je ona za mart 2013. godine na nivou Ministarstva odbrane, iznosila 417,66 eura, u Vojsci Crne Gore, za profesionalna vojna lica 448,80 eura i za civilna lica u Vojsci - 380,03 eura. U odgovoru na pitanje predsjednika Nuhodžića istakla je da se zaštita na radu za sada sprovodi po matičnim propisima, a da je u planu donošenje podzakonskih akata, kao i tretiranje ovog pitanja kroz izmjene Zakona o odbrani. Takođe, podsjetila je da je u toku rad na posebnoj uredbi čiji predlagač bi trebalo da bude Ministarstvo rada ili Ministarstvo zdravlja, kojom bi se na generalan način odredili poslovi u svim državnim organima koji zahtijevaju zaštitu na radu, i da je u Vojsci u toku evidentiranje radnih mjesta koja su izložena zračenjima i drugim rizicima, te da će ona biti posebno tretirana kroz podzakonske akte.

Nakon sprovedene rasprave Odbor je na osnovu člana 21 u vezi sa članom 7 tačka 3 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, većinom glasova, usvojio

IZVJEŠTAJ

o

RAZMATRANJU IZVJEŠTAJA O RADU MINISTARSTVA ODBRANE I

IZVJEŠTAJA O STANJU U VOJSCI CRNE GORE

u 2012. godini

Odbor je, uz prisustvo ministarke odbrane i zamjenika načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore, upoznat sa realizovanim aktivnostima u oblasti politike odbrane za izvještajni period i ostvarenim rezultatima na planu međunarodne saradnje, kao i sa aktivnostima na pripremi i učešću Vojske Crne Gore u međunarodnim operacijama. Poseban osvrt napravljen je na stanje ljudskih, materijalnih i finansijskih resursa u 2012. godini, pitanja planiranja sistema odbrane, te na prezentaciju sprovedenog u oblasti vojno bezbjednosnih poslova.

Tokom rasprave Odbor je pozitivnim ocijenio rezultate intenzivirane bilateralne saradnje Ministarstva sa zemljama u regionu i članicama NATO u izvještajnom periodu u cilju daljeg napretka ka realizaciji utvrđenih strateških prioriteta.

Konstatovano je da je u protekloj godini Vojska Crne Gore uspješno izvršavala postavljene zadatke koji se prije svega odnose na održavanje potrebnog stepena borbene gotovosti, angažovanje u međunarodnim misijama, obuku deklariranih sastava i pružanje pomoći civilnim institucijama i stanovništvu prilikom elementarnih nepogoda.

Odbor podržava realizovane i predstojeće aktivnosti sa NATO i zemljama partnerima na osposobljavanju i usavršavanju kadrovskih potencijala, podizanju nivoa kapaciteta saglasno NATO standardima, kao i na djelovanju u cilju implementacije Partnerskih ciljeva. S tim u vezi, Odbor cijeni da su jedinice Vojske Crne Gore uspješno izvršile zadatke definisane ulogom u međunarodnim operacijama, da nije bilo ugrožavanja bezbjednosti njenih pripadnika, kao i da je realizacija trećeg paketa od 49 partnerskih ciljeva djelovala u pravcu dostizanja interoperabilnosti i usvajanja standarda članica NATO.

U kontekstu inspeksijskog nadzora i unutrašnje kontrole Odbor pohvaljuje napore na poboljšanju stanja u primjeni mjera zaštite tajnih podataka u odnosu na 2011. godinu. Takođe, Odbor značajnim cijeni uključivanje rodne perspektive u obuku zaposlenih u ovom sektoru sa ciljem uspješne implementacije principa propisanih Rezolucijom Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325.

Nakon sprovedene cjelovite rasprave, Odbor je ocijenio da rezultati koje su Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore ostvarili u 2012. godini predstavljaju kvalitetan nastavak procesa reforme sistema odbrane i dostizanja potrebnih standarda za preuzimanje obaveza koje proističu iz punopravnog članstva u NATO i Evropskoj uniji. Shodno iznijetom Odbor je većinom glasova prihvatio izvještaje sa sljedećim:

ZAKLJUČIMA:

1. Imajući u vidu važnost rješavanja pitanja uništavanja viška naoružanja i vojne opreme saglasno propisima i principima, a uvažavajući kontinuitet i ranije sproveden parlamentarni nadzor u ovoj oblasti, kao i sadržinu preporuke date prilikom razmatranja predmetnih izvještaja o radu za 2011. godinu, Odbor zaključuje da je potrebno intenzivirati aktivnosti na otklanjanju datog problema na sistematski način imajući u vidu visok stepen bezbjednosnog rizika i nužnost pravovremenog djelovanja;
2. Odbor je, u kontekstu aktivnosti na modernizaciji sistema nadzora mora sa posebnim akcentom na maksimalnu upotrebu i integraciju postojećih resursa radi obezbjeđenja kvalitetnog, održivog i finansijski isplativog sistema upravljanja pomorskim prostorom, a sve u cilju podizanja nivoa nadzora mora, kao i kontrole vazdušnog prostora, veoma važnim ocijenio preduzimanje kontinuiranih aktivnosti na datom planu;
3. Imajući u vidu da je postojeća infrastruktura u vojnim kompleksima dotrajala, te da zahtjeva složen angažman održavanja, Odbor podržava napore Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore za poboljšanje uslova za smještaj ljudstva, naoružanja i vojne opreme u navedenim objektima;
4. Uvažavajući pitanje organizacijsko formacijske strukture i nedostatak projektovanog broja oficira i vojnika po ugovoru sa posebnim osvrtom na

prosječnu starosnu strukturu, Odbor upućuje preporuku Vladi Crne Gore za rješavanje ovog pitanja u što skorijem roku.

Za Izvještaj u cjelini glasalo je sedam poslanika: Mevludin Nuhodžić, Milutin Simović, Radivoje Nikčević, Obrad Mišo Stanišić, Luidž Ljubo Škrelja, Borislav Banović i Suljo Mustafić, dok su poslanici Velizar Kaluđerović, Vasilije Lalošević i Zoran Miljanić bili uzdržani.

Članovi Odbora Velizar Kaluđerović, Vasilije Lalošević i Zoran Miljanić su podržali zaključke 1, 2, 3 i 4.

Takođe, Odbor je na osnovu člana 21 u vezi sa članom 7 tačka 7 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane većinom glasova usvojio

IZVJEŠTAJ

o

RAZMATRANJU IZVJEŠTAJA O UČEŠĆU PRIPADNIKA VOJSKE CRNE GORE U MEĐUNARODNIM SNAGAMA, MIROVNIM MISIJAMA I DRUGIM AKTIVNOSTIMA U INOSTRANSTVU u 2012. godini

Odbor je, uz učešće ministarke odbrane i zamjenika načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore, informisan o sprovedenom u pogledu pripreme i angažovanja pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, kao i sa pregledom utrošenih finansijskih sredstava u izvještajnom periodu.

Odbor je tokom diskusije posebnu pažnju posvetio poštovanju kriterijuma za popunu, pripremanje, obuku i opremanje pripadnika Vojske Crne Gore cijeneći važnim poštovanje međunarodnih standarda, pravila angažovanja i definisanih nacionalnih ograničenja u ovoj oblasti. Konstatovano je da su sredstva opredjeljena budžetom za 2012. godinu trošena namjenski, te da su obezbijedila potpuno funkcionisanje snaga u protekloj godini.

Imajući u vidu definisana nacionalna ograničenja, te nove zadatke pripadnika crnogorske Vojske u misiji Ujedinjenih nacija „ISAF“ u Avganistanu na zaštiti snaga u pokretu, Odbor posebno važnim cijeni kvalitetno osposobljavanje i opremanje, kao i precizno definisanje i primjenu kriterijuma za izbor kandidata za upućivanje u ovu misiju.

Nakon sprovedene rasprave, Odbor je većinom glasova prihvatio predmetni Izvještaj uz konstataciju da iskustva iz učešća u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, doprinose procesu modernizacije, interoperabilnosti i izgradnje potrebnih sposobnosti Vojske na putu evroatlantskih integracija i jasnom pozicioniranju Crne Gore u red država koje ispunjavaju preuzete obaveze u svojstvu članice Ujedinjenih nacija i regionalnih inicijativa.

U okviru zaključnih ocjena, Odbor je ponovio stav da Crna Gora učešćem pripadnika Vojske u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, na konkretan način, pokazuje spremnost da aktivno učestvuje u konceptu kolektivne bezbjednosti i odbrambene politike.

Za Izvještaj u cjelini glasalo je osam poslanika: Mevludin Nuhodžić, Milutin Simović, Radivoje Nikčević, Obrad Mišo Stanišić, Luidž Ljubo Škrelja, Borislav Banović, Suljo Mustafić i Zoran Miljanić, dok su poslanici Vasilije Lalošević i Velizar Kaluđerović bili uzdržani.

Četvrta tačka dnevnog reda: TEKUĆA PITANJA

U okviru ove tačke dnevnog reda, predsjednik Odbora obavijestio je članove da je Ministarstvo odbrane uputilo inicijativu za održavanje sastanka članova Odbora za bezbjednost i odbranu sa predstavnicima PASP-a, koji će posjetiti Crnu Goru u periodu od 13-16. maja 2013. godine i predložio da sastanak bude realizovan u ponedjeljak 13. maja sa početkom u 14 sati, a da učešće u njegovom radu uzmu predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić, Suljo Mustafić, Vasilije Lalošević i Zoran Miljanić, koji predlog je prihvaćen.

Takođe, predsjednik je informisao članove i o dopisu direktorke Nansen dijalog centra Crna Gora, Ivane Gajović, kojim predlaže održavanje sastanka sa članovima Odbora za bezbjednost i odbranu i Odbora za rodnu ravnopravnost na kojem bi bilo riječi o primjeni Rezolucije 1325 u Crnoj Gori i regionu, kao i o bezbjednosnim pitanjima i izazovima na ovu temu. Predsjednik je napomenuo da je predloženi termin sastanaka 14. maj 2013. godine u intervalu od 11:45-13:00h i predložio da učešće u radu sastanka uzmu članovi Obrad Mišo Stanišić, Luidž Ljubo Škrelja i Zoran Miljanić, koji predlog je prihvaćen.

Potom, predsjednik je podsjetio članove Odbora na raniju inicijativu za sastancima Ambasade Republike Slovenije, kao kontakt ambasade za NATO, sa članovima Odbora za bezbjednost i odbranu, na kojima bi se razmijenila mišljenja i diskutovalo o najčešćim dilemama sa kojima se suočava crnogorska javnost u vezi integracionog puta u NATO i predložio da se odredi termin održavanja sljedećeg sastanka, koji će takođe biti održan u Ambasadi Republike Slovenije.

Po okončanju rasprave o predstojećim aktivnostima Odbora za bezbjednost i odbranu, u okviru ove tačke dnevnog reda članovi su jednoglasno, bez primjedbi, usvojili predloženi tekst zapisnika sa šeste sjednice Odbora.

Magnetofonski zapis toka sjednice se nalazi na CD-u i čini sastavni dio zapisnika.

Pošto je iscrpljen dnevni red, predsjednik Odbora je zaključio rad sjednice.

Sjednica je završena u 11 sati i 15 minuta.

ZAPISNIK SAČINILA:
Zorana Bačović

PREDSJEDNIK ODBORA
Mevludin Nuhodžić